

Valtioneuvoston kanslian julkaisuja 2026:XX

Kansallisen turvallisuuden strategia

Valtioneuvoston kanslia Helsinki 2026

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Publication distribution

**Institutional Repository
for the Government
of Finland Valto**

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Valtioneuvoston kanslia [Tuplaklikkaa ja kirjoita ministeriö](#)
Klikkaa ja valitse tekijänoikeustaso

ISBN pdf: [VNK täyttää](#)

ISSN pdf: [VNK täyttää](#)

ISBN painettu: [VNK täyttää](#)

ISSN painettu: [VNK täyttää](#)

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2025 Finland

Paino: Grano Oy, 2025

Kansallisen turvallisuuden strategia 2024–2035

VNK täyttää, sarja ja numero		Teema	Kansallinen turvallisuus
Julkaisija	Valtioneuvoston kanslia		
Tekijä/t	Puheenjohtaja Petri Knape, varapuheenjohtaja Petteri Korvala, hankeryhmä		
Kieli	suomi	Sivumäärä	VNK täyttää
Tiivistelmä	<p>Suomen ensimmäinen kansallisen turvallisuuden strategia laadittiin pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti. Strategia rakentuu valtioneuvoston keskeisten turvallisuutta käsittelevien selontekojen pohjalle ja hyödyntää eri hallinnonalojen strategioita.</p> <p>Strategian tavoitetilä ulottuu vuoteen 2035. Strategia tunnistaa kansallisen turvallisuutemme ydinintressit, keskittyy vakavimpiin kansallisen turvallisuuden uhkiiin vastaamiseen ja antaa suuntaviivat ydinintressien suojaamiseksi vaadittavien toimenpiteiden priorisoinnille.</p> <p>Strategian tavoitteena on, että kansallinen turvallisuus otetaan systemaattisemmin huomioon ministeriöiden ja viranomaisten työssä sekä päätöksenteossa. Sen viitekehyksenä toimii yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa kuvattu kokonaisturvallisuuden toimintamalli, joka muodostaa suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyyden perustan.</p> <p>Kansallisen turvallisuuden strategia laadittiin osana valtioneuvoston kanslian 8.3.2024 asettamaa Valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen toimintamallin kehittämisen -hanketta. Työryhmä koostui valtioneuvoston kanslian, ulkoministeriön, oikeusministeriön, sisäministeriön, puolustusministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja Turvallisuuskomitean sihteeristön edustajista.</p>		
Klausuuli	VNK täyttää		
Asiasanat	kansallinen turvallisuus, turvallisuuspolitiikka, varautuminen, yhteiskunnan elintärkeät toiminnot, yhteistoiminta, valtioneuvoston periaatepäätös		
ISBN PDF	VNK täyttää	ISSN PDF	VNK täyttää
ISBN nid.	VNK täyttää	ISSN painettu	VNK täyttää
Asianumero	Napsauta ja kirjoita	Hankenumero	Napsauta ja kirjoita
Julkaisun osoite	VNK täyttää		

Strategi för den nationella säkerheten 2024–2035

VNK täyttää, sarjanimi ja numero		Tema	Nationell säkerhet
Utgivare	Statsrådets kansli		
Författare	Petri Knape, ordförande, Petteri Korvala, vice ordförande, projektgruppen		
Redigerare	Napsauta ja kirjoita		
Utarbetad av	Napsauta ja kirjoita		
Språk	svenska	Sidantal	VNK täyttää
Referat	<p>Finlands första strategi för den nationella säkerheten utarbetades i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. Strategin bygger på statsrådets centrala redogörelser om säkerheten och utnyttjar strategier inom olika förvaltningsområden.</p> <p>Målen i strategin sträcker sig fram till år 2035. Strategin identifierar centrala intressen i vår nationella säkerhet, fokuserar på att bemöta de allvarligaste hoten mot den nationella säkerheten och ger riktlinjer för prioriteringen av de åtgärder som krävs för att skydda de centrala intressena.</p> <p>Ett mål för strategin är att man beaktar den nationella säkerheten mer systematiskt i ministeriernas och myndigheternas arbete och i beslutsfattandet. Referensramen för strategin är den verksamhetsmodell för den övergripande säkerheten som beskrivs i säkerhetsstrategin för samhället och som utgör grunden för det finländska samhällets resiliens.</p> <p>Strategin för den nationella säkerheten utarbetades som en del av projektet för utveckling av verksamhetsmodellen för statsrådets säkerhetsledning, som tillsattes av statsrådets kansli den 8 mars 2024. Arbetsgruppen bestod av företrädare för statsrådets kansli, utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och sekretariatet för Säkerhetskommittén.</p>		
Klausul	VNK täyttää		
Nyckelord	nationell säkerhet, säkerhetspolitik, beredskap, samhällets vitala funktioner, samarbete, statsrådets principbeslut		
ISBN PDF	VNK täyttää	ISSN PDF	VNK täyttää
ISBN tryckt	VNK täyttää	ISSN tryckt	VNK täyttää
Ärendenr.	Napsauta ja kirjoita	Projektnr.	Napsauta ja kirjoita
URN-adress	VNK täyttää		

National Security Concept 2024–2025

VNK täyttää, sarjanimi ja numero **Subject** National security

Publisher Prime Minister's Office

Author(s) Petri Knape (chair), Petteri Korvala (vice-chair), project group

Language Finnish

Abstract Finland drew up its first National Security Concept in line with the Programme of Prime Minister Petteri Orpo's Government, building on a set of key security-related government reports and utilises strategies of different branches of government.

The concept's objectives extend to 2035. It recognises the key interests of our national security, focuses on countering the most serious threats to national security and gives guidelines on prioritising measures that are necessary to protect our key interests.

The goal is that the ministries and authorities more systematically integrate national security considerations into their activities and decision-making processes. Its frame of reference is the concept for comprehensive security, which is described in the Security Strategy for Society and lays the foundation for resilience in Finnish society.

The National Security Concept was drawn up as part of a project set up by the Prime Minister's Office on 8 March 2024 to develop an operating model for managing national security at the government level. The project group had representatives from the following: Ministry for Foreign Affairs, Ministry of Justice, Ministry of the Interior, Ministry of Defence, Ministry of Education and Culture, Ministry of Agriculture and Forestry, Ministry of Transport and Communications, Ministry of Economic Affairs and Employment, Ministry of Social Affairs and Health and the secretariat of the Security Committee.

Provision [VNK täyttää](#)

Pages [VNK täyttää](#)

Keywords national security, security policy, preparedness, functions vital to society, cooperation, government resolution

---

ISBN PDF [VNK täyttää](#)

ISBN printed [VNK täyttää](#)

Reference no. [Napsauta ja kirjoita](#)

ISSN PDF [VNK täyttää](#)

URN address [VNK täyttää](#)

ISSN printed [VNK täyttää](#)

Sisältö

Esipuhe: Pääministeri Petteri Orpo	8
Johdanto	10
1 Kansallinen turvallisuus suojaa Suomen ydinintressejä.....	12
1.1 Kansakunnan turvallisuus ja hyvinvointi on suojattu	12
1.2 Suomen valtion jatkuvuus on varmistettu	13
1.3 Suomen valtiosuvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus on turvattu	13
1.4 Demokratia ja oikeusvaltio on suojattu	14
1.5 Yhteiskunnan vakaus on varmistettu.....	15
2 Kansallinen turvallisuus nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.....	16
2.1 Venäjä merkittävin kansallisen turvallisuuden uhkamme	16
2.2 Strategiset riippuvuudet riskeinä taloudelliselle turvallisuudellemme	17
2.3 Teknologinen kehitys muokkaa kansallisen turvallisuuden uhkiamme.....	19
2.4 Globaalit ilmiöt haastavat yhteiskuntamme vakautta ja turvallisuutta.....	20
3 Vahvistamme kansallista turvallisuuttamme pitkäjänteisesti	22
3.1 Ylläpidämme ja kehitämme puolustuskykyämme	22
3.2 Vahvistamme kansallista turvallisuutta yhdessä liittolaisten ja kumppaneidemme kanssa.....	24
3.3 Vahvistamme yhteiskuntamme kriisinkestävyttä ja vakautta	25
3.4 Hallitsemme strategisia riippuvuuksiamme	28
3.5 Torjumme hybridivaikuttamista	29
3.6 Varaudumme ja vastaamme teknologisen kehityksen haasteisiin	33
3.7 Parannamme kriittisen infrastruktuurin suojausta ja kriisinkestävyttä.....	33
4 Strategian toimeenpano ja seuranta	35

Esipuhe: Pääministeri Petteri Orpo

Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut perustavanlaatuisesti ja pitkäkestoisesti Venäjän helmikuussa 2022 Ukrainaa vastaan aloittaman laittoman hyökkäyssodan seurauksena. Kansallisen turvallisuuden uhat, joissa taustalla vaikuttaa valtiollinen toimija, ovat lisääntyneet ja monimuotoistuneet. Näillä uhilla voi olla vaikutusta Suomen suvereniteettiin, ja niiden tavoitteena on horjuttaa valtion toimintakykyä muun muassa hybrdivaikuttamisen, kyberuhkien, vakoilun sekä kriittisen infrastruktuurin heikentämisen keinoin.

Lisääntyneet kansallisen turvallisuuden uhat ja kiristynyt kansainvälinen tilanne ovat johtaneet siihen, että valtioneuvosto on laatinut Suomen ensimmäisen kansallisen turvallisuuden strategian osana valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen toimintamallin kehittämistä.

Venäjä on merkittävin kansallisen turvallisuuden uhkamme. Sen monialainen vaikuttaminen, erityisesti informaatiovaikuttaminen, pyrkii horjuttamaan yhteiskunnallista luottamusta, heikentämään yhtenäisyyttä, ja vaikuttamaan poliittiseen päätöksentekoon. Itämeren alueen merkitys Suomen taloudelle ja kriisinsietokyvyille on korostunut. Kansalliseen ja rajat ylittävään kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvat uhat ovat kasvaneet, ja huoltovarmuuteen liittyvät haavoittuvuudet ovat yhä keskinäisriippuvaisempia. Suurvaltakilpailun ja valtioiden välisten jännitteiden myötä tiedustelutiedon merkitys on korostunut valtioneuvoston kansalliseen turvallisuuteen liittyvän päätöksenteon tukemisessa.

Strategian keskeisenä tavoitteena on, että kansallinen turvallisuus otetaan aiempaa systemaattisemmin huomioon ministeriöiden ja viranomaisten työssä sekä päätöksenteossa. Strategiassa määritellään kansallisen turvallisuuden ydinintressit ja keskitytään vakavimpiin uhkiin vastaamiseen. Se antaa suuntaviivat toimenpiteiden priorisoinnille ja tukee ennakoivaa, strategista ja välitöntä varautumista. Strategian toimeenpano osaltaan luo perustan pitkäjänteiselle ja johdonmukaiselle kansallisen turvallisuuden kehittämiselle, vahvistaa yhteiskunnan kriisinsietokykyä ja tukee Suomen kykyä vastata monimuotoisiin ja muuttuvaan turvallisuusympäristöön liittyviin haasteisiin.

Strategia on valmisteltu laajassa yhteistyössä, joka on koonnut yhteen eri hallinnonalojen asiantuntemuksen ja näkemykset. Strategian kuvaamassa tavoitetilassa yhteiskunnan hyvinvointi ja turvallisuus on suojattu varmistamalla valtion jatkuvuus, turvaamalla valtiosuvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus, suojaamalla demokraattinen valtiojärjestys ja oikeusvaltio sekä vahvistamalla yhteiskunnan vakaus.

Johdanto

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti Suomi on laatinut ensimmäisen kansallisen turvallisuuden strategiansa, joka ulottuu vuoteen 2035 saakka. Strategia tunnistaa kansallisen turvallisuutemme ydinintressit, keskittyy vakavimpiin kansallisen turvallisuuden uhkiin vastaamiseen ja antaa suuntaviivat ydinintressien suojaamiseksi vaadittavien toimenpiteiden priorisoinnille.

Strategian tavoitteena on muodostaa yhteinen, jaettu ymmärrys kansallisesta turvallisuudestamme, auttaa tunnistamaan sekä sen hallintoa ja koko yhteiskuntaa läpileikkaava luonne, että tarvittavat strategiset, poikkihallinnolliset toimenpiteet kansallisen turvallisuutemme suojaamiseksi.

Tavoitetilassa kansakuntamme hyvinvointi ja turvallisuus on suojattu varmistamalla Suomen valtion jatkuvuus, turvaamalla valtiosuvereniteettimme ja alueellinen koskemattomuutemme, suojaamalla demokraattinen valtiojärjestyksemme ja oikeusvaltiomme sekä varmistamalla yhteiskuntamme vakaus.

Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman laittoman hyökkäyssodan myötä Suomen turvallisuusympäristö on muutoksessa perustavanlaatuisesti ja pitkäkestoisesti. Venäjän vihamielinen hybridivaikuttaminen ei ole rajoittunut vain Ukrainaan, vaan on ulottunut laajasti Eurooppaan Suomi mukaan lukien. Samaan aikaan Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen strateginen kilpailu poliittisesta, sotilaallisesta, taloudellisesta ja teknologisesta johtoasemasta on kiihtynyt horjuttaen vakiintunutta kansainvälistä järjestystä. Muuttunut toimintaympäristö edellyttää aiempaa laaja-alaisempaa ja koordinoitumpaa vastaamista kansallisen turvallisuuden uhkiimme.

Strategia rakentuu valtioneuvoston keskeisten turvallisuutta käsittelevien selontekojen pohjalle ja hyödyntää eri hallinnonalojen strategioita. Strategia yhdistää niistä kansallisen turvallisuutemme kannalta keskeisimmät toimenpiteet ja linjaukset sekä kokoaa ne yhteen strategia-asiakirjaan vahvistaen kansallisen turvallisuuden johdonmukaista poikkihallinnollista suojaamista. Lisäksi strategiassa tuodaan esiin toimenpiteitä, joilla kansallista turvallisuuttamme edelleen vahvistetaan niin keskipitkällä kuin pitkällä

aikavälillä. Strategia yhdessä laadittavan toimeenpanosuunnitelman kanssa tarjoavat seurannan ja toimeenpanon työvälineet kansallisen turvallisuutemme entistä koordinoidummalle, poikkihallinnolliselle vahvistamiselle.

Strategiassa esille nostetuille linjauksille ja toimenpiteille laaditaan toimeenpanosuunnitelma, joka ohjaa toimenpiteiden tarkempaa toteutusta ja osoittaa vastuutahon sekä toteutuksen seurannan prosessin. Strategia ja sen toimeenpanosuunnitelma yhdessä yhteiskunnan turvallisuusstrategian kanssa vastaavat niin ikään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun direktiivin (EU) 2022/2557 strategiavaatimukseen.

Kansallisen turvallisuuden strategian viitekehyksenä toimii yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa kuvattu kokonaisturvallisuuden toimintamalli, joka muodostaa suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyuden perustan. Mallissa yhteiskunnan elintärkeät toiminnot turvataan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana. Tämä toteutetaan lainsäädäntöön perustuvien, sopimuksin vahvistettujen ja vapaaehtoisuudella täydennettyjen strategisten tehtävien kautta kaikissa tilanteissa.

Kansallisen turvallisuuden varmistamisessa painotetaan erityisesti strategisia tehtäviä tilanteissa, joissa kansallinen itsemääräämisoikeus, toimintavapaus tai kansalaisten elinmahdollisuudet ovat vakavasti uhattuina. Näihin tehtäviin sisältyy sekä varautumiseen että vasteeseen liittyviä johdettuja toimenpiteitä. Strategian toimeenpano edellyttää jatkuvaa kehittämistä, jotta se vastaa muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin. Lisäksi strategian toimeenpanon kautta kehitetään valtioneuvoston ennakointikykyä, jolla varmistetaan ajantasainen lainsäädäntö sekä viranomaisten kyky toimia muuttuvassa ja keskinäisriippuvaisessa toimintaympäristössä Suomen kansallisten etujen turvaamiseksi.

1 Kansallinen turvallisuus suojaa Suomen ydinintressejä

Kansallinen turvallisuus on aikaan ja paikkaan sidottu sekä poliittisen ulottuvuuden sisältävä valtion, yhteiskunnan ja kansalaisten yhteinen tavoite- ja tahtotila, jonka ytimessä on valtion ja yhteiskunnan olemassaolon ja toimintakyvyn turvaaminen sekä kyky tuottaa turvallisuutta valtiolle ja kansalaisille. Kansallinen turvallisuus on oikeushyvän ohella sekä hyväksyttävä että painava tavoite. Valtion yleisiin ja perustavanlaatuisiin tehtäviin kuuluu taata kansalaisilleen ja asukkailleen kansallinen turvallisuus.

Kansallinen turvallisuus suojaa ydinintressejämme uhkilta ja mahdollistaa kansallisten intressien edistämisen, toteutumisen ja niihin pyrkimisen. Siinä missä kansallinen turvallisuus saa muotonsa ajassa ja paikassa, tarkentuvat kansallisen turvallisuuden intressit niin ikään kulloinkin vallitsevassa yhteiskunnallisessa tilassa, ulko- ja turvallisuuspoliittisessa toimintaympäristössä ja poliittisessa tahtotilassa. Kuitenkin valtion ja kansakuntamme olemassaoloon liittyvät kansallisen turvallisuuden ydinintressimme pysyvät varsin muuttumattomina.

Kansallisen turvallisuutemme ydinintressit ovat: kansakunnan turvallisuus ja hyvinvointi; valtion jatkuvuus; valtiosuvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus; demokraattinen valtiojärjestys ja oikeusvaltio; ja yhteiskunnallinen vakaus.

1.1 Kansakunnan turvallisuus ja hyvinvointi on suojattu

Valtio on olemassa kansalaisiaan ja kansakuntaa varten, jonka olemassaolon se on velvollinen turvaamaan. Yhtenä keskeisenä valtion tehtävänä on kansakunnan turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen. Tämän perusedellytyksenä ja yhtenä keskeisenä välineenä on kansallisen turvallisuuden suojaaminen. Kansakunnan hyvinvoinnin perustana on kansallisen turvallisuuden ohella yhteiskunnan tuottamat resurssit. Viime kädessä nämä resurssit mahdollistavat niin kansalaisten tarvitsemat koulutus-,

sosiaali- ja terveystalvetut kuin oikeusvaltion, oikeusjärjestelmän ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseen tarvittavat panostukset. Kansallisella turvallisuudella voi vakavissa uhkatilanteissa niin ikään olla välillistä merkitystä useille perusoikeuksien toteutumiselle kuten jokaisen yksilön oikeuteen elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

1.2 Suomen valtion jatkuvuus on varmistettu

Kansakunnan turvallisuus ja hyvinvointi sekä kansallinen turvallisuus edellyttävät toimintakykyisen valtion jatkuvuutta. Valtion on kyettävä päätöksentekoon ja kriittisten palveluiden tuottamiseen myös vakavissa poikkeusoloissa. Vain kaikissa olosuhteissa toimintakykyinen valtio voi turvata kansalaisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden.

Yhtäältä kansallinen turvallisuus on vapautta uhkista, toisaalta se tarkoittaa kykyä ja vapautta toimia. Valtion jatkuvuuden turvaaminen edellyttää päätöksentekokyvyn lisäksi pitkäjänteistä suunnittelua ja yhteistoimintaa, kansallisesti sekä kansainvälisesti, eri johtamistasoilla, mutta myös luottamusta sekä tulevaisuuden uskoa valtion ja kansalaisten välillä. Laveammin ymmärrettynä jatkuvuus edellyttää lisäksi taloudellista hyvinvointia, joka mahdollistaa investoinnit valtion ja kansakunnan kannalta esimerkiksi kriittisiin toimintoihin kuten huoltovarmuuteen ja kriittiseen infrastruktuuriin. Viime kädessä valtion jatkuvuuden perustana on sen kyky yhdessä eri toimijoiden kanssa tuottaa uskottavaa kansallista turvallisuutta ja suojella kansakuntaa sekä kansalaisia.

1.3 Suomen valtiosuvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus on turvattu

Suomi on täysivaltainen tasavalta. Valtion täysivaltaisuus tarkoittaa valtion itsenäistä ja tasa-arvoista asemaa suhteessa muihin valtioihin sekä korkeinta päätösvaltaa valtion sisällä ja vapautta päättää itsenäisesti sekä suhteistaan toisiin valtioihin että kansainvälisiin järjestöihin.

Jotta valtio voi tuottaa kansallista turvallisuutta ja hyvinvointia kansalaisilleen edellyttää se kykyä päättää omista asioistaan niin omalla alueellaan kuin toimistaan suhteessa toisiin valtioihin. Alueellisen koskemattomuuden turvaaminen pitää sisällään rajojemme valvonnan ja sen mahdollistaman kyvyn päättää ketkä ja missä voi valtiorajamme ylittää. Alueellisen koskemattomuuden turvaaminen on valtion sekä kansakunnan olemassaolon, että suvereniteetin ytimessä ja kansallisen turvallisuuden perusedellytys. Jotta kyetään esimerkiksi ylläpitämään uskottavaa rajavalvontaa ja puolustuskykyä tai ylläpitämään sisäistä turvallisuutta ja toimivaa pelastustointia, tarvitaan kansalaisten luottamusta valtiovaltaan ja toimiva kansantalous.

Valtiosuvereniteettiin eli valtion täysivaltaisuuteen kuuluu olennaisesti sen alueellinen koskemattomuus. Suomi valvoo ja turvaa alueensa koskemattomuutta osana Natoa. Suomen alueellista koskemattomuutta valvotaan keskeytyksettä. Toiminnan päämääränä on ehkäistä, paljastaa ja selvittää aluerikkomukset ja alueellisen koskemattomuuden loukkaukset. Kattava tilannekuva ja kyky operoida erilaisissa uhkatilanteissa ovat keskeisiä voimavaroja alueellisen koskemattomuuden valvonnassa ja turvaamisessa. Alueellinen koskemattomuus turvataan tarvittaessa käyttämällä voimakeinoja. Valtion kyky valvoa ja turvata omaa aluetta on perusedellytys kansallisen turvallisuuden näkökulmasta. Kansalaisten tulee voida luottaa siihen, että yhteiskuntaa ja ihmisten elinmahdollisuuksia suojataan uskottavasti valtion toimesta koko sen alueella. Alueellisen koskemattomuuden lisäksi valtiosuvereniteettiin sisältyy myös suvereniteetti kyberympäristössä.

1.4 Demokratia ja oikeusvaltio on suojattu

Suomen perustuslain mukaan valtiovalta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Kansanvaltaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen. Vaalien luotettavan toimittamisen turvaaminen ja yleinen luottamus vaalijärjestelmään ovat demokraattisen yhteiskunnan edellytys. Demokraattinen valtiojärjestys mahdollistaa kansalaisten vaikuttamisen valtion toimintaan ja siihen tapaan, muotoon ja sisältöön, kuinka valtio tuottaa kansallista turvallisuutta.

Valtion näkökulmasta kansalaisten antama poliittinen ohjaus vaalien muodossa luo vahvan perustan kansallista turvallisuutta ja kansallisia intressejä tuottaessa ja muodostettaessa. Tämä edustuksellinen demokratia luo edellytykset tulevaisuutta koskeville päätöksille ja linjauksille.

Oikeusvaltioperiaatteen mukaisesti julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin, ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Oikeusvaltio ja perusoikeuksien kunnioittaminen ovat Suomen valtiosäännössä vahvistettuja periaatteita, joihin Suomi on sitoutunut. Vahva oikeusvaltiokulttuuri on olennainen osa toimivaa ja vapaata demokratiaa, ja se on keskeisessä asemassa korruption torjunnassa, tiedotusvälineiden vapauden turvaamisessa sekä perus- ja ihmisoikeuksien edistämisessä. Oikeusvaltio ja toimiva oikeusjärjestelmä ovat toisin sanoen suomalaisen yhteiskunnan ytimessä, joka takaa kansalaisille oikeudenmukaisen kohtelun luoden siten edellytykset valtion ja kansalaisten väliselle luottamukselle, oikeuksien toteutumiselle sekä demokratialle ja vakaalle taloudelliselle toiminnalle.

1.5 Yhteiskunnan vakaus on varmistettu

Yhteiskunnallisessa vakaudessa on kyse luottamuksesta, ennustettavuudesta ja ennakoitavuudesta. Kyse on siitä, että valtio ja yhteiskunta toimivat ennakoitavasti ja kykenevät tuottamaan lupaamiaan palveluja.

Yhteiskunnallista vakautta tukee demokratiaan perustuva toimiva poliittinen järjestelmämme, jossa valitaan kansaa edustava eduskunta ja valta vaihtuu vapaiden vaalien kautta. Luottamus julkishallinnon toimijoiden ja kansalaisten kesken on olennainen tekijä yhteiskunnallisen vakauden toteutumisessa ja ylläpidossa.

Yhteiskunnallinen vakaus tarkoittaa kansallisen turvallisuuden kontekstissa niitä olosuhteita, jotka luovat mahdollisuuksia niin valtiolle, yhteiskunnalle kuin yksilölle kehittyä ja uudistua. Kansalaiselle se tarkoittaa myös pelon ja uhkan poissaoloa arjessa. Yhteiskunnallista vakautta vahvistavat myös kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu, hyvinvointi, terveys ja toimintakyky, jotka edistävät yhdenvertaisuuden kokemusta, osallisuutta ja yhteiskunnan yhtenäisyyttä.

2 Kansallinen turvallisuus nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä

2.1 Venäjä merkittävin kansallisen turvallisuuden uhkamme

Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut perustavanlaatuisesti ja pitkäkestoisesti Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman laittoman hyökkäyssodan myötä helmikuussa 2022. Venäjän toiminta on osoittanut, ettei se kunnioita valtioiden suvereniteettia tai alueellista koskemattomuutta, ja se on räikeästi loukannut YK:n peruskirjaa sekä rikkonut eurooppalaista sopimusperusteista turvallisuusjärjestystä. Uhkaa Venäjän sotatoimien laajentumisesta Ukrainan ulkopuolelle ei voida sulkea pois, ja sodan lopputulos vaikuttaa merkittävästi Euroopan ja Suomen turvallisuuteen. Myöskään nopeaa kehitystä parempaan ei ole odotettavissa, vaikka aktiiviset sotatoimet Ukrainassa päättyisivätkin. Ei ole poissuljettua, että sodan vaikutukset Venäjällä käynnistävät uusia, vaikeasti ennakoitavia kehityskulkuja, jotka heijastuvat myös Suomeen.

Pohjois-Euroopan strateginen asetelma on muotoutumassa uudelleen Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyyksien myötä. Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyydet sekä tiivistyvät yhteistyöjärjestelyt vahvistavat Itämeren alueen ja Pohjois-Euroopan vakautta ja turvallisuutta pienentäen, mutta ei poistaen, sotilaallisen voimankäytön riskiä Suomen lähialueilla. Ennakoimme Venäjän vahvistavan sotilaallista toimintaansa läntisillä rajoillaan mukaan lukien Suomen lähialueella ja Suomea vastaan. Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys myös kytkee Itämeren ja arktisen alueen tiiviimmin yhteen. Venäjän pyrkimykset kasvattaa vaikutusvaltaansa Itämerellä ja arktisella alueella korostavat tarvetta vahvistaa Naton pelotetta ja puolustusta Pohjois-Euroopassa ja itäisellä sivustalla.

Venäjän vihamieliset hybridi- ja sen osana sabotaasitoimet ovat ulottuneet laajasti Eurooppaan. Venäjä hyödyntää hybridi- ja sabotaasitoiminnassaan myös sijaistoimijoita, mukaan lukien rikollisia toimijoita. Suomeen kohdistuva hybridivaikuttaminen erityisesti Venäjän toimesta on kasvanut merkittävästi.

Suomen itärajalla alkanut välineellistetyin maahantulon tilanne on esimerkki vieraan valtion vihamielisessä tarkoituksessa tekemästä hybridihökkäyksestä. On todennäköistä, ettei uhka lähiaikoina pienene, vaan Suomeen kohdistuvan hybrdivaikuttamisen intensiteetti ja keinovalikoima vaihtelevat.

Venäjän hybrdivaikuttamisen yhtenä muotona on informaatiovaikuttaminen, jossa väärän tai vääristellyn tiedon levittämisen avulla pyritään syventämään yhteiskuntamme jakolinjoja, rapauttamaan yhteiskunnallista luottamusta ja siten heikentämään yhteiskuntamme vakautta tai vaikuttamaan poliittiseen päätöksentekoomme. Venäjä kohdistaa myös omaan väestöönsä määrätietoista informaatiovaikuttamista, jolla pyritään vääristelemään historiaa ja luomaan Suomesta kuvaa vihamielisenä maana.

Vihamielisellä vaaleihin vaikuttamisella pyritään rapauttamaan kansalaisten luottamusta yhteiskuntaan ja sen perustana olevaan demokraattiseen järjestelmään ja päätöksentekoon sekä pyrkimällä luomaan epäilyksiä vaalien lopputuloksen luotettavuuteen. Vaalihäirintä voi liittyä myös laajempaan suunnitelmalliseen toimintaan tai hybrdivaikuttamiseen. Vaalihäirintä ja vaaleihin liittyvä vaikuttaminen on kansainvälisesti ollut kasvava ongelma.

Itämeren alueen merkitys Suomen taloudelle ja kriisinsietokyvyille on entisestään korostunut. Kansalliseen ja rajat ylittävään kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvat uhat ja riskit ovat kasvaneet. Kansallinen turvallisuus voi vaarantua kriittiseen infrastruktuuriin tai huoltovarmuuteen liittyvien haavoittuvuuksien, ml. erilaisten sidonnaisuuksien kautta. Valtiollisen vaikuttamisen lisäksi riskit suurille ja monialaisille merellisille onnettomuuksille ja häiriöille sekä ympäristövahingoille pysyvät korkealla tasolla.

Venäjä on merkittävin kansallisen turvallisuuden uhkamme.

2.2 Strategiset riippuvuudet riskeinä taloudelliselle turvallisuudellemme

Maailmanpolitiikan valtasuhteet ovat murroksessa Yhdysvaltojen ja Kiinan strategisen kilpailun kiihtymisen myötä. Samaan aikaan vakiintuneeseen

kansainväliseen järjestykseen kohdistuvat muutosvoimat ovat vahvistumassa. Suurvaltojen välinen kilpailu poliittisesta, sotilaallisesta, taloudellisesta ja teknologisesta johtoasemasta maailmassa saa muotonsa myös strategisiin, kansallisiin ja alueellisiin intresseihin perustuvana kauppaja teollisuuspolitiikkana. Yhdysvaltojen ja Kiinan strateginen kilpailu yhdistettynä EU:n ja Kiinan välisiin kaupan kiistoihin kasvattaa maailmankaupan riskejä, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia Suomen vientitalouteen myös arvo- ja toimitusketjujen riippuvuuksien kautta ja siten sekä taloudelliseen turvallisuuteemme että huoltovarmuuteemme.

Geopoliittiset ja -taloudelliset muutokset kytkevät politiikan ja talouden entistä tiiviimmin yhteen. Uudessa geotaloudessa keskeiset resurssit ja infrastruktuuri voidaan välineellistää geopoliittisiin tarkoituksiin. Kriittisiin riippuvuuksiin, erityisesti Kiinasta, kiinnitetään kasvaneessa määrin huomiota Suomessa ja Euroopassa. Suomelle Kiina on keskeinen kauppakumppani, mutta myös toimija, joka autoritäärisen kehityksensä ja geopoliittisten tavoitteidensa johdosta voi vaikuttaa kansalliseen turvallisuuteemme negatiivisesti. Kiina ei muodosta suoraa sotilaallista uhkaa Suomelle, mutta sen vaikuttamispyrkimykset Suomessa ja lähialueillamme ovat jatkuvia. Venäjän ja Kiinan keskinäisten suhteiden ja yhteistyön kehittyminen muun muassa arktisella alueella vaikuttaa sekä Euroopan että Suomen turvallisuuteen.

Kiina tavoittelee ja on suurelta osin saavuttanut keskeisen aseman taloudelliselle ja kansalliselle turvallisuudelle kriittisissä teknologioissa, kuten tekoälyssä, kvanttiteknologioissa, edistyneissä mikropiireissä, avaruus-, energia- ja bioteknologioissa sekä lääkinnällisten laitteiden valmistuksessa. Se pyrkii vahvistamaan myös omavaraisuuttaan sekä kontrolliaan kriittisistä tuotanto- ja toimitusketjuista globaalisti. Esimerkiksi lääkkeiden tuotannon globaali keskittyminen Intian ohella Kiinaan on konkreettinen esimerkki potentiaalisesti haitallisesta riippuvuudesta. Vahvistaaksemme yhteiskunnallista resilienssiämme ja varautuaksemme jo ennalta mahdollisiin epäasianmukaisiin vaikuttamispyrkimyksiin, pyrimme vähentämään taloudellisia, teknologisia ja teollisia riippuvuuksiamme Kiinasta. Viime kädessä on tärkeää, että tunnistamme, varaudumme ja ennaltaehkäisemme liiallisista riippuvuuksista aiheutuvia riskejä riippumatta siitä, mihin maahan ne liittyvät.

2.3 Teknologinen kehitys muokkaa kansallisen turvallisuuden uhkiamme

Myönteisten vaikutusten lisäksi teknologinen kehitys asettaa uusia haasteita erityisesti puolustus-, tiedustelu ja turvallisuussektoreille. Murroksellisten teknologioiden kuten tekoälyn, kvanttilaskennan, pilvipalvelujen, 6G-tekniikan ja satelliittitekniikoiden nopea kehitys yhdistettynä yhteiskunnan digitalisoitumiseen on tuonut vihamielisille toimijoille uusia mahdollisuuksia esimerkiksi tiedustelun toteuttamiseen, haavoittuvuuksien hyödyntämiseen ja hybridi-vaikuttamiseen avoimen konfliktin kynnyksen alapuolella, mikä voi osaltaan hämärtää sodan ja rauhan rajoja. Esimerkiksi tekoälyn kehitys tekee kyberhyökkäyksistä, informaatio-vaikuttamisesta ja sen keinovalikoimaan kuuluvasta disinformaatiosta entistä kohdennetumpaa ja vaikuttavampaa. Kvanttitekniikan kehittyminen uhkaa puolestaan murtaa nykyaikaiset salausalgoritmit ja vaarantaa kansallisesti suojattavat tietoaineistot mukaan lukien valtiollisten toimijoiden haltuun jo päätyneet, julkisilla salausavaimilla salatut luottamukselliset tietoaineistot.

Vihamielinen kybertoiminta on vakiintunut osaksi voimapolitiikkaa ja valtiollisen vaikuttamisen keinovalikoimaa. Kyberympäristöä hyödynnetään laajalti hybridi-vaikuttamisessa, rikollisuudessa, terrorismissa sekä sodankäynnissä ja sen merkitys tiedustelun väylänä on kasvanut. Vihamielisessä toiminnassa valtiot myös ostavat kyberrikollisilta palveluita peittääkseen omaa toimintaansa. Valtiollinen kybervakoilu ei uhkaa ainoastaan ulko- ja turvallisuuspolitiikan valmistelua, vaan myös suomalaisten yritysten aineettomaan pääomaan kohdistuu laitonta tiedonhankintaa uhaten osaltaan taloutemme kilpailukykyä ja siten hyvinvointimme perustaa. Lisäksi tietovarantoihimme ja dataan kohdistuva vihamielinen toiminta rapauttaa luottamusta digitaaliseen toimintaympäristöömme heikentäen siten digitalisaation potentiaalia tarjota niin taloudellisia kuin yhteiskunnallisia hyötyjä. On todennäköistä, että monenlainen vihamielinen kybertoiminta Suomea vastaan tulevaisuudessa lisääntyy.

Teknologinen kehitys tapahtuu nykymaailmassa erityisesti siviilitekniikan johdolla. Tämän vuoksi siviilitekniikkaa käytetään myös sotilaallisesti enenevässä määrin ja näiden kaksikäyttötuotteiden merkitys kansalliselle ja kansainväliselle turvallisuudelle on korostunut. Suomalaista siviilitekniikkaa voi päätyä Suomen kansallista turvallisuutta uhkaavaan käyttöön myös

kaupallisen toiminnan seurauksena. Teknologian vientiin liittyviä riskejä voidaan hallita kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan keinoin.

2.4 Globaalit ilmiöt haastavat yhteiskuntamme vakautta ja turvallisuutta

Kilpailu luonnonvaroista ja elinolosuhteiden heikentyminen globaalissa etelässä ovat esimerkkejä ilmiöistä, joilla on vaikutuksia kansalliseen turvallisuuteemme. Ilmastonmuutoksen jatkuvasti nopeutuva vauhti muodostaa uhan sekä globaalisesti että erityisesti arktisella alueella, joka lämpenee jopa neljä kertaa nopeammin kuin muu maapallo. Ilmastonmuutoksen muodostamat uhat ovat moninaiset ja liittyvät esim. ruoka- ja vesiturvaan, epidemiologiaan, elinkeinoihin ja elinolosuhteisiin sekä hallitsemattomiin muuttoliikkeisiin. Ilmastonmuutos aiheuttaa taloudellisten riskien lisäksi haasteita infrastruktuurille, liikenteelle ja sotilaalliselle varautumiselle. Ilmastonmuutoksen ohella maailmanlaajuisilla pandemioilla voi olla laaja-alaisia vaikutuksia yhteiskuntaan ja terveysturvallisuuteen, kuten vuonna 2019 käynnistynyt covid-19-pandemia osoitti.

Strategisessa suurvaltakilpailussa myös arktisen alueen merkitys korostuu arktisten merireittien avautuessa ja alueen luonnonvarojen hyödyntämismahdollisuuksien kasvaessa. Sotilaallinen toiminta ja vastakkainasettelu arktisella alueella on lisääntynyt ja sotilaallisen toiminnan ennakoitaan jatkossa edelleen lisääntyvän.

Esimerkiksi fossiilienergian käytön vähentyminen sekä kilpailu kriittisistä raaka-aineista ja vedestä voivat johtaa maailmanlaajuisiin voimasuhteiden muutoksiin sekä taloudelliseen painostukseen ja sitä kautta muutoksiin myös turvallisuusympäristössä. Suurvaltasuhteiden kiristyminen, globaali kilpailu investoinneista, työvoimasta, raaka-aineista ja teknologioista sekä pyrkimykset vihreän siirtymän ja talouskasvun vauhdittamiseen ovat johtaneet protektionismin voimistumiseen, mikä haastaa taloudellista turvallisuuttamme.

Epävakaat paikalliset ja alueelliset yhteiskunnalliset kehityskulut yhdistettynä väestönkasvuun erityisesti Afrikassa ja Lähi-Idässä aiheuttavat jatkuvaa siirtolaispainetta Eurooppaan. Ilmastonmuutos myös kasvattaa riskejä liittyen esimerkiksi tuotanto- ja toimitusketjuihin ja pahentaa olemassa olevia kriisejä, mikä puolestaan voi lisätä Suomeen kohdistuvaa siirtolaispainetta. Hallitsematon muuttoliike voi aiheuttaa jännitteitä ja epävakautta valtioiden välillä ja sisällä esimerkiksi vahvistamalla yhteiskunnallista polarisaatiota ja ääriajattelua.

Yhteiskunnallinen polarisaatio, alueellinen eriarvoistuminen ja ääriajattelun kasvu uhkaavat yhteiskuntarauhaamme. Väestöryhmien välisen vastakkainasettelun lisääntyminen luo kasvualustaa väkivaltaiselle ekstremismille, jonka yksi ilmenemismuoto on terrorismi. Terrorismi muodostaa asymmetrinen uhan kansalaisten turvallisuudelle sekä kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle. Yhteiskuntaan syntyvät jakolinjat tarjoavat myös otollisen maaperän vihamielisten toimijoiden informaatiovaikuttamiselle ja epävakauttaville toimille esimerkiksi sosiaalisen median alustoilla.

3 Vahvistamme kansallista turvallisuuttamme pitkäjänteisesti

Toimintaympäristömme ja sen uhkien jatkuva muutos edellyttävät jatkossakin kansallisen turvallisuuden suojaamistoimenpiteiden jatkuvaa kehittämistä. Sotilaallisten uhkien ohella hybridiuhat kasvavat ja moninaistuvat. Vastaamme näihin vaatimuksiin vahvistamalla kansallista turvallisuuttamme ja ydinintressiemme suojaamista kaikilla relevanteilla toimialoilla. Tunnistamme priorisoidut toimenpiteet ja toimintalinjat, joilla vastaamme tämän hetken ja tulevaisuuden kansallisen turvallisuuden uhkiin.

Tunnistamme niin ikään ne kansallisen turvallisuuden liityntäpinnat, jotka tulee ottaa huomioon eri hallinnonalojen valmistelussa kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti liittyen esimerkiksi investointeihin, infrastruktuuriin, maankäyttöön tai lainsäädäntöön. Kehitämme kykyämme tunnistaa ja nopeasti reagoida poikkihallinnollisesti sellaisiin esille nouseviin investointihankkeisiin, jotka edellyttävät kansallisen turvallisuuden vaikutusten arviointia. Vahvistamme hallinnonalojen osaamista arvioida lainvalmistelun yhteydessä suunniteltujen muutosten suoria ja välillisiä vaikutuksia kansalliseen turvallisuuteemme.

Kehitämme kykyämme analysoida suurvaltasuhteita ja niiden vaikutuksia kansalliseen turvallisuuteemme. Lisäksi ylläpidämme ja kehitämme Venäjä-tuntemustamme ja kykyämme analysoida Venäjän kehitystä.

3.1 Ylläpidämme ja kehitämme puolustuskykyämme

Puolustusjärjestelmän ylläpidon ja kehittämisen ensisijaisena päämääränä on ennaltaehkäistä sotilaallisen voiman käyttö Suomea vastaan ja sillä uhkaaminen. Ennaltaehkäisy pohjautuu vahvaan kansalliseen puolustuskykyyn, joka on osa Naton pelotetta. Huolehdimme kyvystämme vastata niin sotilaalliseen painostukseen kuin pitkäkestoiseen ja laajamittaiseen sodankäyntiin kansallisin voimavaroin ja osana Natoa.

Ylläpidämme ja kehitämme vahvaa omaa puolustuskykyämme kaikissa tilanteissa ottaen huomioon Naton yhteiset tavoitteet ja toimintaympäristön kasvavat vaatimukset. Suomen puolustuksen yhteensovittamista Naton pelotteeseen ja puolustukseen jatketaan. Yhteisen puolustuksen toimeenpanolle, joukkojen keskittämiselle ja ylläpidolle luodaan edellytykset Suomessa ja alueellisesti. Kehitämme sotilaallista liikkuvuutta, logistiikkaa, isäntämaatukea sekä ennakovarastointia ja niiden edellyttämää infrastruktuuria. Vahvistamme resilienssiämme osana Naton puolustusta ja pelotetta.

Kokonaismaanpuolustukseen kuuluvat kaikki ne kansalliset ja kansainväliset sotilaalliset ja siviilialojen toimet, joilla turvataan sotilaallisen maanpuolustuksen toimintaedellytykset kaikissa turvallisuustilanteissa. Vahvistamme kokonaismaanpuolustusta ja sen yhteensovittamista. Suomen kokonaismaanpuolustusta kehitetään uhkaperusteisesti niin, että kehitystyössä huomioidaan toimintaympäristön muutokset ja liittolaisuuden asettamat vaatimukset. Poikkeusoloihin varautumisessa huomioimme sotilaallisen maanpuolustuksen toimintaedellytykset ennakoivasti jo normaalioloissa esimerkiksi säädösvalmistelussa, infrastruktuurin kehittämisessä, politiikkatoimissa ja kansainvälisessä yhteistyössä. Tavoitteenamme on pitää puolustusmenot ylivaalikautisesti Natossa yhteisesti hyväksytyllä tasolla.

Puolustushaarojen suorituskyvyn vahvistamisen lisäksi kehitämme kansallista ja sotilaallista kyberpuolustusta sekä informaatiopuolustusta ja laadimme puolustuksen avaruusstrategian. Panostamme merkittävästi maanpuolustusta tukevan infrastruktuurin kehittämiseen. Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksia ja korkeaa valmiutta hyödynnetään puolustusjärjestelmässä alueellisen koskemattomuuden valvonnassa ja turvaamisessa. Tarvittaessa rajajoukkoja voidaan liittää Puolustusvoimiin. Kehitämme maanpuolustuksen vaatimaa lääkintähuoltoa ja sitä koskevaa säädöspohjaa.

3.2 Vahvistamme kansallista turvallisuutta yhdessä liittolaisten ja kumppaneidemme kanssa

Ulko- ja turvallisuuspolitiikkamme tärkeimpänä päämääränä on turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, estää Suomen joutuminen sotilaalliseen konfliktiin ja taata suomalaisten turvallisuus ja hyvinvointi. Jäsenyytemme Euroopan unionissa ja Natossa sekä kahdenvälinen ulko- ja turvallisuuspoliittinen sekä varautumis-, puolustus- ja tiedusteluyhteistyö keskeisten liittolaistemme ja kumppaneidemme kanssa vahvistavat kansallista turvallisuuttamme ja ylläpitävät pidäkettä Suomeen kohdistuville aggressioille.

Toimimme aktiivisesti EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja puolustusyhteistyön syventämiseksi sekä EU:n globaalin roolin vahvistamiseksi. Vaikutamme siihen, että EU:n varautumisen ja kriisitoiminnan vahvistamiseksi luotaisiin kokonaisturvallisuuteen perustuva varautumisunioni. Edistämme EU-yhteistyön tiivistämistä häiriö- ja kriisitilanteiden ennakoimiseksi, ennaltaehkäisemiseksi ja hallintakyvyn kehittämiseksi sekä kriiseistä palautumiseksi ja varmuusvarastoinnissa. Hyödynnämme Euroopan unionia ohjaavia strategia-asiakirjoja kansallisen turvallisuutemme vahvistamisessa. Varaudumme sekä EU-kumppaneiden ja Nato-liittolaisten kanssa että kansallisesti kaikilla hallinnonaloilla Venäjän sotatoimien laajentumiseen Ukrainan ulkopuolelle ja hybridivaikuttamisen lisääntymiseen. Toimimme EU:n yhtenäisen ja määrätietoisen Venäjä-politiikan puolesta.

Puolustamme kansallista turvallisuuttamme osana EU:ta toimeenpanemalla pakotteet. Edistämme viranomaisyhteistyötä pakotteiden kiertämisen estämiseksi ja toimeenpanon tehostamiseksi Suomessa sekä EU-maiden ja kumppanimaiden kanssa. Tuemme suomalaista elinkeinoelämää pakotteiden noudattamisessa ja varmistamme, että suomalaisten yritysten tuotteilla ja teknologialla ei tueta Venäjän sotataloutta.

Alueellisen koskemattomuuden ja suvereniteetin sekä sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen murentuminen on uhka Suomelle. Näiden periaatteiden kunnioittaminen ja puolustaminen on Suomelle tärkeää myös

kansainvälisillä areenoilla. Suojaamme suvereniteettiamme ja alueellista koskemattomuuttamme osaltaan myös puolustamalla kansainvälistä sääntöpohjaista järjestelmää ja tukemalla sen kehittämistä mukaan lukien YK:n aseman vaaliminen ja vahvistaminen.

Vahva kansallinen puolustuskykymme osana Naton yhteistä pelotetta ja puolustusta muodostaa turvallisuutemme perustan. Mikäli Suomea vastaan kohdistetaan sotilaallista voimankäyttöä, Suomi puolustautuu Naton tuella ennakkoon suunniteltujen ja harjoiteltujen järjestelyjen mukaisesti. Puolustamme aluettamme, väestöämme ja yhteiskuntaamme kaikkia voimavarojamme hyödyntäen, yhteensovittamalla kokonaismaanpuolustusta ja yhteistyössä liittolaistemme kanssa. Puolustuskykymme vahvistaa Naton pelotetta ja puolustuksen uskottavuutta ja edistämme liittokunnan pelotteen ja puolustuksen kokonaisvaltaista ja pitkäjänteistä vahvistamista. Olemme sitoutuneet muiden jäsenvaltioiden puolustamiseen.

Vahvistamme turvallisuuttamme myös tiivistämällä kahdenvälistä yhteistyötä ja vahvoja taloussuhteitamme erityisesti Pohjoismaiden, Yhdysvaltojen sekä muiden liittolaisten ja kumppaneiden kanssa. Lisäksi Pohjoismaiden kesken vahvistamme valmius- ja huoltovarmuusyhteistyötä, sotilaallista liikkuvuutta ja isäntämaatuen järjestelyitä. Tiiviitä ja kattavia kahdenvälisiä suhteita Yhdysvaltoihin ja muihin keskeisiin samanmielisiin maihin vahvistetaan ja yhteistyötä murroksellisten teknologioiden kehittämisessä, hyödyntämisessä, niihin liittyvien riskien hallinnassa, sekä alan standardien ja sääntelyn muodostamisessa tiivistetään.

Yhdessä liittolaistemme ja kumppaneidemme kanssa olemme vahvempia puolustamaan jaettua turvallisuuttamme.

3.3 Vahvistamme yhteiskuntamme kriisinkestävyyttä ja vakautta

Vahvistamme yhteiskunnan kriisinsietokykyä, joka perustuu kykyymme ylläpitää yhteiskunnan elintärkeät toiminnot kaikissa olosuhteissa. Turvaamme yhteiskunnan elintärkeät toiminnot kokonaisturvallisuuden toimintamallin

mukaisesti viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoiminnalla kaikissa olosuhteissa ja kaikilla tasoilla. Tunnistamme, arvioimme ja ennakoimme yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvia riskejä ajantasaisessa kansallisessa riskiarviossa. Varaudumme hallinnonaloille osoitetuilla strategisilla tehtävillä tunnistamiimme riskeihin.

Turvaamme väestön toimintakyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitämällä keskeiset peruspalvelut myös häiriötilanteissa. Rakennamme ja vahvistamme väestön henkistä kriisinkestävyyttä toimintakyvyn ja hyvinvoinnin lisäksi ylläpitämällä sekä yksilöiden keskinäistä luottamusta että luottamusta viranomaisiin ja yhteiskuntaan. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen vahvistaa yhteiskunnallista vakautta, luottamusta viranomaisiin ja kriisinsietokykyä.

Kansalaisyhteiskunnan toimijat puolestaan tukevat yksilöiden ja yhteisöjen sekä varautumista että vastaamista häiriötilanteisiin ja kriiseihin vahvistaen samalla yksilöiden henkistä kriisinkestävyyttä. Ylläpidämme siviilivalmiuttamme ja väestönsuojeluamme. Väestön suojaamisen kyvykkyyksiä kehitetään riskejä vastaavasti ja toiminnalliset suunnitelmat kuten evakuointisuunnittelu, pidetään ajantasaisena.

Huoltovarmuus on keskeinen osa kokonaisturvallisuutta, joka otetaan huomioon kaikessa päätöksenteossa kaikilla hallinnonaloilla. Turvaamme energian saatavuuden ylläpitämällä laajaa polttoaineiden ja hankintalähteiden kirjoa edistämällä kotimaisten polttoaineiden hankintaa, varmuusvarastoinnilla ja varautumissuunnittelulla. Turvaamme puun saatavuuden kaikissa olosuhteissa. Turvaamme vesihuollon vesihuoltolaitosten ja viranomaisten yhteisillä varautumis- ja vastatoimilla. Turvaamme elintarviketuotannon ml. riittävä omavarainen alkutuotanto, jatkuvuuden varmuusvarastoinnilla, varmistamalla tuotannossa tarvittavien kriittisten ulkomaisten tuotantopanosten ja elintarvikekontaktimateriaalin saatavuus.

Kehitämme myös alueellista varautumista selkeyttämällä lainsäädäntöä, alueellisia yhteistyörakenteita sekä alueellisen varautumisen valtakunnantason ohjauksen yhteensovittamista tunnistaen samalla alueiden erityispiirteiden mukaiset riskit laaja-alaisesti.

Vahvistamme valtioneuvoston valmistelu- ja johtamiskykyä ulkoiseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Turvaamme valtion ylimmän johdon toimintaedellytykset varmistamalla ylimmän johdon työskentely- ja

päätöksentekoodellytykset ja tukemalla päätöksentekoa oikealla ja oikea-aikaisella tilannekuvalla. Osana johtamiskyvyn kehittämistä parannamme valtioneuvoston yhteistä vaikutusten arviointia, uhkien ja riskien tunnistamista ja yhteistä varautumissuunnittelua.

Kehitämme kansallista tiedustelua ja tiedustelulainsäädäntöä, jotta kykenemme entistä paremmin vastaamaan toimintaympäristön lisääntyneisiin vaatimuksiin ja muutoksiin sekä tuottamaan oikeaa ja oikea-aikaista tiedustelutietoa päätöksenteon tueksi.

Parannamme yhteiskunnan varautumista ja turvallisuutta laaja-alaisesti muun muassa kehittämällä kansallista kyvykkyyttä avaruustilannekuvan ylläpitämiseen. Lisäksi tunnistamme avaruuspalveluiden hyödyntämiseen liittyvät arvoketjut ja infrastruktuurit sekä varaudumme niiden toiminnan jatkuvuutta uhkaaviin riskeihin. Ylläpidämme ja varmennamme kansainvälistä yhteistyötä vaativien kyvykkyyksien saatavuutta yhteistyösopimuksilla, aktiivisella osallistumisella satelliittijärjestelmien kehittämiseen ja operatiivisella yhteistyöllä. Lisäksi varmistamme, että yhteiskunnan toimintaan ja viranomaisyhteistyöhön tarvittavat avaruuspohjaiset palvelut ovat kaikissa tilanteissa turvallisuus-, puolustus- ja huoltovarmuustoimijoiden käyttävissä varautumalla potentiaalisiiin häiriötilanteisiin, vahvistamalla kansallista kykyämme satelliittisignaalien käsittelyssä, avaruusinfrastruktuurin operoinnissa ja ylläpitämällä avaruustilannekuvaa.

Torjumme yhteiskuntajärjestystä vaarantavaa rikollisuutta suunnitelmallisesti ja tehokkaasti sekä laajan keinovalikoiman avulla painottuen ennalta estämiseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa että ylläpitämällä korkeaa toimintavalmiutta vastata muutoksiin. Harmaan talouden torjunnalla ja hallinnollista torjuntaa tehostamalla vaikeutamme järjestäytyneen ja verkostomaisen rikollisuuden toimintaedellytyksiä ja laillisten rakenteiden hyödyntämistä rikollisessa toiminnassa. Toimilla vahvistamme yhteiskuntamme resilienssiä järjestäytyntä rikollisuutta vastaan ja varmistamme rikosyhödyn takaisin saamisen. Estämme järjestäytyneen rikollisuuden tunkeutumisen yhteiskunnan perusrakenteisiin mukaan lukien poliittiseen päätöksentekoon.

Panostamme katujengi-ilmiön torjuntaan yhteistyössä keskeisten toimijoiden kanssa ennen kuin rikollinen toiminta muuttuu järjestäytyneeksi. Ylläpidämme

yhteiskunnallista vakauttamme säilyttämällä korkea luottamuksemme viranomaistoimintaan. Parannamme viranomaisten välistä tiedonvaihtoa rahanpesun ja terrorismin estämiseksi tarkentamalla tätä koskevaa lainsäädäntöä. Lisäksi estämme haavoittuvien alueiden ja rinnakkaisyhteiskuntien syntymisen jatkamalla ennalta estävää työtä erityisessä riskissä olevissa yhteisöissä ja alueilla.

3.4 Hallitsemme strategisia riippuvuuksiamme

Varaudumme maailmankaupassa kasvavaan protektionismiin ja sen aiheuttamiin jännitteisiin muotoutuvassa geotaloudessa, jossa keskeiset resurssit ja infrastruktuuri voidaan välineellistää geopolitiisiin tarkoituksiin. Vahvistamme toimitusketjujen turvallisuutta ja tavaraturvallisuutta toimijoihin liittyvien riskien tunnistamisella ennakkolisesti sekä tavaraliikenteeseen kohdistuvalla kattavalla tiedonhankinnalla ja analyysityöllä. Tunnistamme strategisiin riippuvuuksiin liittyvät riskit ja toimimme johdonmukaisesti hallitaksemme niitä kansallisesti, osana EU:ta ja yhteistyössä samanmielisten kolmansien maiden kanssa. Tavoitteenamme on taloudellisen, teknologisen ja teollisen riippuvuuden vähentäminen Kiinasta yhteiskunnallisen resilienssin vahvistamiseksi ja epäasiallisten vaikuttamispyrkimysten ehkäisemiseksi. Turvaamme ulkomaankaupan edellytykset ja erityisesti strategisten tuotteiden saatavuuden noudattaen EU:n yhteistä kauppapolitiikkaa koskevaa sääntelyä. Tarvittaessa ulkomaankaupan edellytykset turvataan kansallisin toimin.

Energiapolitiikkamme keskiössä on varmistaa luotettava, kohtuuhintainen ja kestävä energiahuolto. Kehitämme merenalaisen kriittisen infrastruktuurimme suojaamista ja korjauskyvykkyyksiä sekä kansallisesti että bilateraaliyhteistyössä Itämeren maiden kanssa ja myös EU:n ja Naton puitteissa.

Tiedostamme taloudelliseen turvallisuuteen liittyvät kasvavat riskit, varaudumme niihin ja ennaltaehkäisemme niitä vahvistamalla yhteistyötä samanmielisten kumppaneiden kanssa ja luomalla yrityksillemme edellytyksiä monipuolistaa arvoketjujaan ja kohdemarkkinoitaan.

Selvitämme yhteiskuntamme toiminnan ja kansantaloutemme kannalta kriittiset systeemiset riippuvuudet mukaan lukien toimitusketjuriippuvuudet ja arvioimme näihin liittyviä fyysisen ja digitaalisen ympäristön riskejä kattavan tilannekuvan muodostamiseksi. Vähennämme keskeisten tietojärjestelmiemme infrastruktuuri- ja palveluriippuvuuksia yksittäisistä toimittajista.

Vahvistamme sähköverkkojemme resilienssiä ja varmistamme riittävän sähkön, lämmön ja kaasun hankinnan, siirron ja jakelun sekä muun infrastruktuurin kapasiteetin ja järjestelmien toimivuuden ja palautuvuuden. Turvaamme polttoaineiden saatavuuden ylläpitämällä laajaa polttoaineiden ja hankintalähteiden kirjoa.

Varaudumme digitalisaatioon ja energiasiirtymään tarvittavien metallien ja kriittisten mineraalien geopolitisoitumiseen monipuolistamalla hankintaketjujamme, edistämällä näiden metallien ja kriittisten mineraalien sekä tuotantoa että jalostamista Suomessa sekä vahvistamalla mineraalisten raaka-aineiden kiertotaloutta.

Vastaamme tulevaisuuden ruokaturvaukseen varmistamalla maa- ja kalatalouden alkutuotannon tuotantoedellytykset ja ruoantuotannossa tarvittavien keskeisimpien kriittisten maa- ja kalatalouden tuotantopanosten saatavuuden elintarvikkeiden osalta. Vastaamme vesihuollon riskien tunnistamisesta ja hallinnasta raakavesilähteestä jätevesien vaikutuksiin saakka.

3.5 Torjumme hybridivaikuttamista

Hybridivaikuttamisella valtiollinen toimija pyrkii saavuttamaan omat tavoitteensa erilaisia toisiaan täydentäviä keinoja käyttäen, kohteen etujen vastaisesti ja sitä heikentäen. Hybridiuhkisiin liittyy tyypillisesti pyrkimys aiheuttaa yhteiskunnallista epävakautta ja heikentää viranomaisten toimintakykyä tai väestön kriisinkestokykyä. Yhteiskunnallista vastakkainasettelua tai tilannetta voidaan pyrkiä kiihdyttämään esimerkiksi informaatiovaikuttamisella kuten valeuutisilla ja väärätiedon levittämällä.

Turvallisuusympäristön muuttumisen myötä olemme tehneet ja teemme toimia, joilla varaudutaan poikkeuksellisten ja monitahoisten hybrdivaikuttamisen keinojen kohteeksi joutumiseen, kuten kriittisen infrastruktuurin tahalliseen vaurioittamiseen, ja palautumiseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Valtioneuvostossa on siirrytty jatkuvaan uhka-arviointiin, parannettu kokonaiskoordinaatiota ja tiedonhankintaa hybridiuhista sekä tehty toimia, joilla pystytään entistä parempaan hybridiuhkien torjuntaan. Niin ikään olemme tehostaneet huoltovarmuuden turvaamisessa tilannekuva- ja ennakoitintyötä.

Uhkien lisäksi arvioimme jatkuvasti poikkihallinnollisena yhteistyönä haavoittuvuuksiamme ja kriisinsietokykyämme. Haavoittuvuuksien tunnistaminen ja vähentäminen on jokaiselle hallinnonalalle kuuluvaa toimintaa. Vahvistamme hybrdivaikuttamiselta suojautumista ja siihen vastaamista kahdenvälisen yhteistyön lisäksi yhteistyöllä erityisesti EU:n ja Naton puitteissa. EU:ssa ja Natossa tehtävä työ kriisinsietokyvyn, hybrdivaikuttamisen ennaltaehkäisemisen ja siihen vastaamisen vahvistamiseksi lisäävät myös Suomen kansallista turvallisuutta.

Parannamme yhteiskunnan kriittisten palveluiden häiriönsietokykyä tuomalla CER-direktiivin riskienhallinta- ja varautumisvaatimukset osaksi kansallista lainsäädäntöämme. Arvioimme kriittisen infrastruktuuriin tietojen avoimuuden uudelleen. Parannamme kansallisen turvallisuuden intressiemme ja kriittisen infrastruktuurin suojaamista uudistamalla ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annettua lakia siten, että kansallisen turvallisuuden, huoltovarmuuden ja hybrdivaikuttamisen riskit huomioidaan nykyistä tehokkaammin.

Vastaamme Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun direktiivin (EU) 2022/2557 strategiavaatimukseen yhdessä Yhteiskunnan turvallisuusstrategian ja Kansallisen turvallisuuden strategian sekä sen toimeenpanosuunnitelman kautta.

Kyberdiplomatialla, -turvallisuudella ja -puolustuksella sekä vakavan ja järjestäytyneen kyberrikollisuuden torjunnalla turvaamme valtiollisen suvereniteettimme kybertoimintaympäristössä sekä estämme ennalta ja torjumme valtiollisten toimijoiden tai niiden lukuun toimivien tahojen vakavat

kyberhyökkäykset kansallista päätöksentekoa, viranomaistoimintaa, kriittistä infrastruktuuria ja puolustusjärjestelmää vastaan. Kehitämme vieraiden valtioiden kybervakoiluun liittyvää tiedustelua ja torjuntaa. Kehitämme Suomen kyberturvallisuutta, -diplomatiaa, -puolustusta sekä kyberrikostorjuntaa osana Suomen kokonaisturvallisuutta ja ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittisten tavoitteiden mukaisesti. Kyberdiplomatian avulla vahvistamme kykyämme varautua ja vastata vihamieliseen kybertoimintaan. Kehitämme kansalliset suuntaviivat tavoitteelliselle ja johdonmukaiselle kyberattribuutiotoiminnalle, huomioiden keskeiset liittolaiset ja kumppanit.

Suojaamme valtion jatkuvuutta ja vahvistamme yhteiskunnan kriisinkestävyyttä turvaamalla kriittiset kansalliset tietovarannot keskeinen kulttuuriperintötieto mukaan luettuna kaikissa olosuhteissa.

Varaudumme vihamieliseen valtiolliseen informaatiovaikuttamiseen ja vastaamme siihen viranomaisten ja keskeisten sidosryhmien tiiviillä yhteistyöllä sekä hyödyntämällä informaatiopuolustuksen- ja turvallisuuden sekä strategisen viestinnän ja diplomatian keinovalikoimaa. Oikea-aikaista ja kohdistettua strategista viestintää vahvistetaan. Kehitämme tilannekuvaamme informaatioympäristöstämme ja lisäksi vahvistamme väestön kriittistä medialukutaitoa ja aktiivista kansalaisuutta muun muassa mediakasvatuksen keinoin.

Torjumme vaalivaikuttamista ja suojaamme demokraattista valtiojärjestystä muun muassa ylläpitämällä ja kehittämällä vaalien toimittamisorganisaatiota, vaalimateriaalia sekä tarvittavia kriittisiä tietojärjestelmiä ja niiden turvallisuutta toimintaympäristön vaatimukset huomioiden.

Suojaamme oikeusvaltiotamme varmistamalla lainvalvonta- ja lainkäyttötoiminnan ja toiminnassa tarvittavien kriittisten tietojärjestelmien turvallisuuden ja toimivuuden kaikissa tilanteissa. Kehitämme lainvalvonta- ja lainkäyttöprosessiin kuuluvien viranomaisten ja oikeushallinnon elinten tietojärjestelmiä ja niiden yhteen toimivuutta, valvontaa ja turvallisuutta sekä parannamme viranomaisten toimitilojen turvallisuutta.

Vastaamme maahantulon välineellistämiseen tarvittavin poliittisin, operatiivisin, oikeudellisin, diplomaattisin ja taloudellisin sekä teknisin keinoin.

Etsimme yhdessä EU-kumppaneiden ja Nato-liittolaisten kanssa tehokkaita keinoja välineellistetyin maahantulon ilmiöön vastaamiseksi. Varmistamme, että EU-tason säännöksissä, mukaan lukien Schengen-säännökset, olisi riittävä kansallinen liikkumavara toimia näissä tilanteissa. Arvioimme tarvetta kehittää kansainvälistä sääntely- ja sopimus pohjaa laittoman ja välineellistetyin maahantulon ehkäisemiseksi ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi. Vahvennamme itärajamme valvontaa, hyödynnämme rajavalvonnassa uusinta tekniikkaa ja kehitämme kykyä sekä havaita että vaikuttaa uusiin turvallisuusuhkiin. Torjumme laitonta maahantuloa lähtö- ja kauttakulkumaissa Suomen ulkoasiainhallinnon edustustojen ja yhdyshenkilöiden yhteistoiminnalla sekä kansainvälisellä yhteistyöllä. Viisumiharkinta on tärkeä osa koko Schengen-alueelle pääsyn valvontaa. Viisumiprosessin avulla voidaan torjua laitonta maahantuloa. Varmistamme tehokkaalla paluujärjestelmällä laittomasti maassa oleskelevien poistumisen, tiiviissä yhteistyössä kansallisten ja EU-toimijoiden kanssa. Kannustamme kehitys- ja kauppapolitiikan työkaluin sekä viisumipolitiikkaa hyödyntäen kolmansia maita ottamaan takaisin kansalaisiaan. Rajaturvallisuuden valmius pidetään korkealla itärajalla ja merialueilla sekä valmistaudutaan toimimaan tarvittaessa sisärajoilla.

Kehitämme lainsäädäntöämme sen varmistamiseksi, että viranomaisilla on selkeät, riittävät ja oikea-aikaiset toimivaltuudet vastata nopeastikin toimintaympäristömme uhkien muutoksiin ja teknologiseen kehitykseen. Parannamme myös viranomaisten välisen sekä viranomaisten, yritysten ja aluetoimijoiden välisen tiedonvaihdon edellytyksiä hallinnon kaikilla tasoilla kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi muun muassa poistamalla lainsäädännöllisiä esteitä ja edistämällä tarvittavia teknisiä ratkaisuja.

Laittoman maassaolon torjumiseksi vahvistamme rajaturvallisuuttamme kehittämällä kykyämme torjua välineellistettyä maahantuloa, varmistamalla viranomaisille riittävät voimavarat ja toimivaltuudet sekä torjumalla laitonta maahantuloa ja maassa oleskelua EU- ja Schengen-yhteistyössä.

Parannamme monialaisten tilanteiden hallintaa merialueilla ja varautumistamme hybridivaikuttamiseen merellä mukaan lukien kykyämme vastata tahallisiin ympäristöonnettomuuksiin ja -vahinkoihin. Kehitämme lisäksi kansallisten viranomaisten yhteistyötä ja suorituskykyä sekä tiivistämme kansainvälistä yhteistyötä. Toiminnassa huomioidaan Euroopan

Unionin ja Naton vaikutukset varautumiseen ja tilannekuvayhteistyöhön. Vahvistamme lisäksi kykyämme vastata informaatiovaikuttamiseen.

3.6 Varaudumme ja vastaamme teknologisen kehityksen haasteisiin

Murroksellisten teknologioiden uhkien ohella tunnistamme näiden teknologioiden tuomat mahdollisuudet liittyen turvallisuuteen, tiedusteluun, puolustuskyvyn kehittämiseen, talouskasvuun, tuottavuuteen, kestävään kehitykseen, teknologiaosaamiseen ja alan investointeihin. Varaudumme murrosteknologioiden kehittymisen tuomiin uhkiin ja mahdollisuuksiin, ja huomioimme ne ennakoitavissa, teknologioiden käyttöönotossa ja hyödyntämisessä sekä taloudellisissa ulkosuhteissa. Kehitämme kansallista kyvykkyyttämme tunnistaa ja keinoja vähentää teknologian vientiin ja kansainväliseen hyödyntämiseen liittyviä riskejä.

Kartoitamme sellaisen yhteiskuntamme kriittisten toimintojen kannalta olennaisen infrastruktuurin, tietoliikenneyhteydet ja tietovarannot, jotka ovat haavoittuvaisia kvanttiteknologioille ja varmistamme kvanttiturvallisten salausten menetelmien käyttöönotolla ja kvanttiavaintenvaihtoteknologioihin perustuvilla ratkaisuilla näiden suojauksen kvanttilaskennan kestäviksi sekä julkisella että yksityisellä puolella vuoteen 2030 mennessä.

Suomalaisteknologian viennissä otetaan kokonaisvaltaisesti huomioon vientihankkeiden riskit kansalliselle turvallisuudelle, tasapainottaen muun muassa kansallisen turvallisuuden ja taloudellisen turvallisuuden näkökohtia.

3.7 Parannamme kriittisen infrastruktuurin suojausta ja kriisinkestävyttä

Uhkaympäristö edellyttää kiireellisiä toimia kansallisen kriittisen infrastruktuurin kriisinkestävyden parantamiseksi. Valtiollinen hybridi-vaikuttaminen, sabotaasitoimet ja tiedustelun lisääntyminen muodostavat uhan niin julkiselle kuin yksityiselle sektorille. Kehitämme tiedon luovuttamista koskevia käytänteitä ja lainsäädäntöä ajantasaisen uhatiedon

jakamiseksi kriittisiksi tunnistetuille toimijoille, jotta varmistetaan yhteisesti varautumistoimien ajantasaisuus valtiollinen vaikuttamisuhka huomioiden. Tämä edellyttää koordinoituja toimia erityisesti tiedustelutoimijoiden ohjaukselta. Kriittisiksi tunnistettujen toimijoiden tulee huomioida kansallisen turvallisuuden strategia, kansallinen riskiarvio, omat riskiarvionsa ja toimivaltaisten viranomaisten jakama uhkatieto toteuttaessaan omassa toiminnassaan asianmukaisia toimenpiteitä kriisinkestävyyden lisäämiseksi.

Tunnistamme yhteismitallisesti ja toimialojen kesken verrannollisesti yhteiskunnan jatkuvuudenhallinnan, valtion toimintakyvyn ja maanpuolustuksen kannalta kriittiset toimijat. Tunnistaminen toteutetaan yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa määriteltyjen strategisten tehtävien ja ministeriövästuiden mukaisesti, ja hyödyntäen kansallista riskiarviota. Toteutamme valtiollisten uhkien osalta päivityksen hyödyntäen tarkoituksenmukaisella tavalla valtioneuvoston hybridiuhka-arvioinnin rakenteita ja tukeutuen erityisesti tiedustelutoimijoiden asiantuntemukseen. Tunnistetut ja päivitettyt uhkatiedot antavat syötteitä kansallisen riskiarvioinnin päivitystyölle, joka käynnistyy vuoden 2025 aikana.

Uudistamme kansallista riskiarviointia huomioiden sektoreiden keskinäisriippuvuudet ja rajat-ylittävän infrastruktuurin yhteismitallinen suojaaminen. Suomella on jaettava kriittistä infrastruktuuria Ruotsin, Norjan, Viron ja Saksan kanssa. Teemme yhteistyötä Ruotsin, Norjan, Saksan ja Viron kanssa, jotta Itämeren ja Pohjoismainen rajat ylittävä infrastruktuurin kriisinkestävyystoimet ovat yhteensovitettuja ja yhteismitallisia.

4 Strategian toimeenpano ja seuranta

Syötteet ja linjaukset strategian toimeenpanosta ja seurannasta tulevat asettamispäätöksen mukaisesti kansallisen turvallisuuden strategian laadinnan alatyöryhmän ulkopuolelta.

Kansallisen turvallisuuden strategian toimeenpanon etenemisestä raportoidaan valtiojohdolle. Kansallisen turvallisuuden strategian jalkauttamiseksi laaditaan toimeenpanosuunnitelma. Valtioneuvosto hyväksyy kansallisen turvallisuuden strategian periaatepäätöksenä.

Päivitämme kansallisen turvallisuuden strategiaamme aina tarvittaessa vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin ja sen kehittyviin uhkiin.